

ДО БРАНКИ ПОКЛИКУВАТИ-МУТЬ ДАЛЬШІ КЛЯСИ

Вашингтон, 25 січня. — Збройні сили можуть збільшитися на 150,000 воєнків, коли поборова служба покличе до бранки 800,000 молоді, яку давніше відкинуто від служби з причини фізичних або умовних недотач і перенесено до класу 4-Ф. Це досягне юнаків у віці 19-25 років життя. Їх можуть не вжити як комбатантів, однак вони будуть придатні до іншої праці в збройних силах. Ці пляни виявила пані Розенберг асистентка секретаря оборони у свідостві в комісії збройних сил палати репрезентантів. Відповідна оповістка повинна бути незабаром. На підставі теперішньої практики корпус морської піхоти зрештою претензій до побору таких рекрутів і відступить їх іншим ділянкам зброї. Корпус маринарів

КНИЖКА ПРО НАСЛІДКИ АТОМОВОЇ БОМБИ В НАГАСАКІ

Ню Йорк. — Накладка Дюел, Слоу і Пірс видала книжку п. з. „Ми з Нагасакі“, в якій п'ять дорослих осіб і трое дітей оповідають свої помічання з часів скинення атомової бомби на японське місто Нагасакі, 9 серпня 1945 р., отже три дні пізніше від вибуху атомової бомби в Гіросімі. Наслідки вибуху в Гіросімі були майстерно описані в книжці Джана Герсія „Гіросіма“ і її перекладено на світові мови. „Ми з Нагасакі“ зрахована д-ром Такаші Нагаї, який додає ще свої переживання. Всі оповідчі це парафіяни католицької церкви в Нагасакі. Критики книжки називають її такою важливою як „Гіросіма“.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗГОДУ СЕНАТУ НА ВИСІДКУ ВІПСЬКА ДО ЄВРОПИ

Вашингтон. — Адміністрація Трумана може рахувати на підтримку комісії закордонних справ і збройних сил у сенаті при голосуванні над резолюцією, яка виявляла б згоду повного сенату на висідку американської військової оборони Західної Європи. Коли обі комісії заявляють за цим проєктом, тоді повний сенат певно піде за їхніми ухвалами. Сен. Роберт Тефт далше обстоює свою думку, щоб сенат обмежив висідку військ до якоїсь кількості дивізій. Сен. Там Сонналлі каже, що таке обмеження знеохотить Європу від змагань до оборони.

А.Ф.П. ЗА ПРЯМИЙ ПОДАТОК НА ОБОРОНУ

Маямі Біч, на Флориді. — Виконуєча Рада Американської Федерації Праці вишла з домаганнями, щоб завести безпосередній податок на оборону згідно з пляном адміністрації. Такі податки мали б принести \$16,000,000,000 приходу. Зате А.Ф.П. протриває податкам від продажу, продовженню податків від забав і загальному додатковим податкам на заробітки, які не досягають \$3,000,000 річно. Виконуєча Рада вказує на кілька способів вибирання оборонних безпосередніх податків, у першу чергу на збільшення податків від заробітків понад \$3,000, при одночасним занеханні всякої підвищені податків від таких осіб, що заробляють 2-3 тисячі річно. Зате екекутива дораджує збільшення податків від чистих зисків корпорацій і підвищені податків від мастків та дарів.

АРМІЯ ЗАМОВИЛА ВАНТАЖНИХ АВТ ВАРТОСТІ 31 МІЛЬЙОНІВ

Вашингтон. — Форд Мотор Компані дістала від команди армії замовлення на виріб вантажних авт і омнібусів вартості \$31,000,000. Це будуть авт торговельного типу, придатні для вжитку військових установ в цілому краю. Між ними є півтора-тонові „троки“, пів-тонові „джипи“ й омнібуси для 29 подорожних. Для постачання цього замовлення підприємство Форда вжив всіх п'ятнадцять секцій, які займаються продукцією вантажних авт. Невдаю Форд викінчив замовлення на 964 особових авт для армії, а тепер викінчує 500 військових омнібусів. Теж почалася праця над виробом возів для повітряних сил, для Комісії Атомової Енергії і для інших федеральних агенцій.

В АМЕРИЦІ

- Найновіші втрати на Кореї, за обчисленнями в Пентагоні, вносять 1,064 воєнків упродовж тижня. Загальна ліста втрат від початку війни вказує 46,201 осіб до 19 січня.
- Американська фльота оприлюднює відкриття найбільшого турбо-ракетного мотору в світі. Його називають Джей-40. Він сильніший ніж британський Сафайр. Має швидкість 3,000 футів, може обертатися з швидкістю 10,000 футів.
- Одиночолоно ухвалила палата репрезентантів безплатне обезпечення воєнків на \$10,000. Вил передано сенатом. Обезпечення буде мати силу від 27 червня 1950 р.
- Бюро для статистики жорту атомової бомби оснований в Ню Йорку під ч. 2000 Парк Евеню. Туди мають передавати звіти про вбитих і ранених після палету з атомовими бомбами.
- 60,000,000 втікачів на цілому світі нараховує Товариство Закордонної Політики у Вашингтоні. Звіт написаний для ІРО, яке пляне звичити свою діяльність в жовтні 6 р.
- Власники шахт твердого вугілля годяться на умови майнерської юнії за підвищу плати, подбому до підвищені для шахтарів м'якшого вугілля. Контракт мають підписати на днх.

Труман підтримує резолюцію ЗДА в ООН в справі Китаю

Вашингтон, 25 січня. — Президент Труман використав цілий авторитет свого становища, Конгресу і американського народу для підтримки резолюції Злучених Держав, зголошеної в Об'єднаних Націях для натаврування комуністичного Китаю як агресора в Кореї. Підчас своєї тижневої пресової якій обстоював становище американської делегації в О.Н., не зважаючи на те, що ця резолюція вислідала розходження між некомуністичними делегаціями в О.Н. У тексті заяви президента сказано:

О.Н. РОЗГЛЯДАЮТЬ ДВІ РЕЗОЛЮЦІЇ В СПРАВІ КИТАЮ

Лейк Сохес, 26 січня. — Політичний Комітет Генеральної Асамблеї продовжує дебати в справі червоного Китаю та його агресії в Кореї, маючи на порядку дві резолюції, американську та азійсько-арабську. Американська резолюція домагастся зусуду Китаю як агресора та відповідних санкцій проти нього, тоді як арабсько-азійська пропонує, щоб представники сімох країн: Америки, Британії, Франції, Соєвського Союзу, червоного Китаю, Індії і Єгипту, негайно почали вступити наряди та „привірили“ можливість мирного поладження далеко-східного конфлікту. Речником цієї останньої групи та на свій лад заступником і оборонцем червоного Китаю є тепер Індія, представник якої вчора твердив, що теперішній застій на фронті в Кореї не є без значення та що згадані країни повинні це використати для негайних переговорів. Злучені Держави рішучо виступають проти будь-яких переговорів „на мушці пістолі“ і погоджуються на конференцію тільки під тою умовою, що насамперед будуть припинені воєнні дії в Кореї, що вже відкинув червоний Китай. Тому Америка рішучо обстоює свою резолюцію, щоб Китай визнати агресором та застосувати проти нього відповідні санкції. Американські та цілий ряд інших країн, включно з Францією, Британією, Натомість, яке виявил вчора її представник в Політичному Комітеті, піддержує американську резолюцію щодо визнання Китаю агресором, домагання відкинути його військ з Кореї та дальшої оборони Кореї альянтами, але не хоче погодитися на санкції проти агресора. На цьому пункті прийшло до загрозливої розбіжності думок з Америкою, що було теж в пляні соєвської агресивної стратегії. Наряди продовжуються і сьогодні займає своє становище цілий ряд інших країн.

АЙЗЕНГАВЕР ПЛЯНУЄ ЗВІТ ПО РАДІО ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

Вашингтон. — Ген. Двайт Д. Айзенгавер, який перебуває в Європі як верховний командир для оборони Західної Європи, вертається з своєї області до звітом для провідників і народу ЗДА. Окремий звіт складе він військовим знавцям. Про це заговорив през. Труман на пресої конференції. З наперед написаної заяви довідалися кореспонденти, що Айзенгавер повернеться в середю в область ірану, приналежних до Північно-Атлантичного Пакту; що того самого дня пред'явить свій звіт президентові і його кабінетові та найбільшим дорадникам. У четвер він явиться в Конгресі і там скаже своє слово, а в п'ятницю оприлюднить по радіо звіт для цілої країни. Президент і його оточення плянують зустрінути генерала при повороті в середю.

АКЦІЯ ПРОТИ ХРИСТИАНСЬКИХ МІСІВ В КИТАЮ

Гонг Конг, 26 січня. — З поінформованих джерел повідомляється, що комуністичський уряд почав тепер генеральний наступ на існуючі в країні чужі християнські місії, звернені не так проти, християнства, як такоого, як радше проти чужинців, що його там репрезентують. Видано окремих закон, сильно обмежуючи їх діяльність та піддаючи їх суворій контролі, а тепер починається „рух“, щоб ці місії заступити китайськими інституціями, лояльними до комуністичного режиму. В цьому додається тактичний „перший крок“ не тільки до ліквідації чужих місій, але й до поступової ліквідації релігійного життя взагалі.

ФРАНЦІЯ ЛІКВИДУЄ КОМУНІСТИЧНУ СВІТОВУ ФЕДЕРАЦІЮ ПРОФСПІЛОК

Париж, 26 січня. — Французький уряд проголосив сьогодні доручення зліквідувати опановану комуністами Світову Федерацію Професійних Спілок, що мала в Парижі свій головний осідок. Доручення, що було для всіх несподіванкою, видало міністерство внутрішніх справ. Федерація повинна бути зліквідована впродовж одного місяця. Рівночасно доручено зліквідувати в самому часі дві інші контрольовані комуністами організації, імено, Світову Федерацію Демократичної Молоді та Міжнародну Демократичну Федерацію Жінок. Ці драстичні заходи є дальшим кроком французького уряду для оздоровлення країни від комуністичної гангрені.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ У ПЕРЕГОВОРАХ ДЛЯ ДОПОМОГИ АЗІЇ

Вашингтон. — Злучені Держави візьмуть участь у конференції семи країн Південно-Східної Азії, заповідженої в Коломбо, на острові Цейлон, на 12 лютого. Ціллю конференції є передискутувати можливість здійснення Плянз з Суєльського розвитку Південно-Східної Азії. Плян був нацхрешений в Великобританії, Австралії, Канадою, Цейлоном, Індією, Пакистаном і Новою Зеландією. Він передбачує видаток \$5,200,000,000 для піднесення життєвого стандарту 570,000,000 населення, яке живе в цій частині земного глобу. Секретар стейту Дін Ачесон каже, що це дасть нагоду Злученим Державам для дальшої співпраці з азійськими країнами для їхнього розвитку.

НІМЕЦЬКІ РОБИТНИКИ ДІСТАНУТЬ ГОЛОС В УПРАВЛІННІ ІНДУСТРІЄЮ

Франкфурт, Німеччина, 26 січня. — Зорганізоване в профспілках робітництво Західної Німеччини добилося чи не найбільшої перемоги робітничого руху, досягнувши з власниками індустрії порозуміння щодо „спів-управління“. Канцлер д-р Аденауер, що був присутнім в ком переговорах в їх кінцевій стадії негайно доручив міністеру праці приготувати відповідний законопроект, на підставі якого голос в управлінні сталіною і вугільною індустрією буде поділений по половині між індустріялістами і робітниками. Подробщи договору ще не проголошено. Повідомлено тільки, що трейд-юнії відключуть заповіджений в тій справі страйк на 1-го лютого.

ЮГОСЛАВИ ВОЮВАТИМЕ В ОБОРОНІ ЧАРТЕРУ О.Н.

Београд, 26 січня. — Маршал Тіто заявив вчора конгресменові Джанові Кеннеді, демократові з Масачусеттс, що країна воюватиме разом з іншими членами Об'єднаних Націй в обороні їх чартеру на випадок агресії на Західну Європу. Кеннеді виїхав на відвідини до Югославії, студіюючи прогрес оборонної підготовки в рямцях Атлантийського пакту.

АЛІАНТСЬКА ФЛЬОТА БОМБАРДУВАЛА ІНЧОН

АЛІАНТСЬКІ ПАТРУЛІ ШУКАЮТЬ ВОРОГА. — ЧЕРВОНІ РОЗБУДУВУЮТЬ ПОЗИЦІЇ НА СХОДІ.

Токіо, 26 січня. — Воєнно-морські збройні сили Об'єднаних Націй виконали вчора концентровану атаку на Інчон, морський порт колишньої столиці Сеул, відомий з минулорічного успішного десанту альянтів. В бомбардуванні взяв участь важкий крейсер Ст. Пол та кілька нищильників. Як альянтські кораблі почали зближатися до берега, ворожа артилерія відкрила на них вогонь, але швидко замовкла під вогнем альянтських гармат з кораблів. Повітряна розвідка з кораблів опісля ствердила, що ворожі батареї були знищені. Інчон належить до найбільших портів Кореїського півострова, з добре розбудованими портовими спорудами, що були знищені під час попередніх воєнних дій. Проте підозріння, що червоні можуть намагатися відбудувати ці споруди і знову використати порт для свого постачання, було причиною вчорашньої атаки, після якої з порту навряд чи залишилося ще щонебудь до вжитку. Рівночасно стверджується, що в середю бомбардувальники з авіоматки Батаан виконали концентровані атаки на Сеул, Сувон і Гаеджу, заснаючи бомбами скупчення ворожих військ та інші воєнні об'єкти. На суші альянтські патрулі теж вчора виконували рейди глибоко в „нічний територію“ між фронтоними лініями, намагаючись шукати ворога. В комунікаті Восьмої Армії стверджується, що теж вчора був такий „обсервований контакт“ з ворогом на цьому 140-мильовому фронті. Про нову концентрацію комуністичних військ повідомляється з східного сектору фронту, але її ціль невідома. Під час вчорашньої патрульної акції альянти розбили кілька менших ворожих загонів, здобувачи полонених. Натомість з повною силою продовжувала свою акцію альянтська авіація, виконавши около 500 налетів, концентруючи свою атаку головним на залізничний міст біля Сунчон, на головному залізничному шляху від манджурського кордону до комуністичної столиці Пхюанган.

„ЗНИКАЄ“ ВОРОГ В КОРЕЇ

Корея, 26 січня. — Альянтські патрулі в останніх днях заганяються далеко на територію, що була залишена ворогові, але часто не натрапляють навіть на ворожий слід. Ще недавно були точні вистіжки про концентрацію ворожих сил в одному то в другому місці, що нагло виявляються цілком опущеним і „нічим“. Альянтське командування в Кореї та політичні і військові кола у Вашингтоні намарно намагаються вяснити цей факт, розгублюючись в здогадах щодо політичних і військових цілей такої стратегії. Добачуться такі можливості: з політичного боку ворог міг відступити, очікуючи на результат теперішніх політичних торгів в О. Н., або теж створюючи для них відповідну обстановку, що вже почало проявлятися в опозиції поодиноких країн до американської резолюції щодо визнання червоного Китаю агресором. З військового боку виясняється цей факт двома можливостями: або ворога заставили до такої акції понесені ними величезні втрати від постійних атак альянтської авіації, або він приготував засідку для альянтів. Може бути теж одне і друге. В кожному разі альянтське командування з великою резервою ставиться до теперішнього положення і в нічому не послабляє свого поготівля в сподівання нового ворожого наступу.

ПЕКИНСЬКІ ПОЧИНАЄ ВИДАВАТИ ПАСПОРТИ

Гонг Конг, 26 січня. — З Шанхаю повідомлено, що комуністичський уряд тепер вперше від перебрання влади в 1949 році, почав видавати паспорти для китайців, що бажають виїхати закордон. Очевидно, особи, яким видаються паспорти переходять основну перевірку поліційними органами.

БЕЗПРИКЛАДНА ВЕЛИКОДУШНОСТІ АМЕРИКИ В РЯТУНКУ ГОЛОДНОЇ ЮГОСЛАВІЇ

Београд, 26 січня. — Кооператива Американських Переспілок для Європи, відоме КАРЕ, рішила роздати голодному населенню Югославії цілком даром американських харчів вартості 35 мільйонів доларів. Це впродовж найближчого пів року. Харчі будуть доставлені Корпорацією Товарового Кредиту. Пол С. Френч, екекутивний директор КАРЕ, що підписав відповідний договір з югославським урядом, заявив, що це буде найбільша акція, яку кооператива досі в будьякій країні переверла. Сама акція буде доповненням тимчасової допомогової програми Трумана та ухвалених на ту ціль Конгресом видатків. Від американської урядової допомогової програми в Югославії вона різнитиметься тим, що не буде виключена в загальну пайкову систему, бо харчі зокрема спорошковане молоко, спорошковані яйця і масло, будуть розділені між приблизно двома мільйонами голодного населення поза рямцями загальної пайкувальної системи. Загальна американська допомога для населення Югославії, загроженого голодом внаслідок минулорічної посухи, вносимиме в першій половині цього року поверх 110 мільйонів доларів.

ДОЛЕС В ТОКІО ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДОГОВОРУ

Токіо, 26 січня. — Джан Фостер Долес, республіканський дорадник в державному департаменті, прибув до столиці Японії на чолі політичної і військової місії, завданням якої є відбутти цілий ряд нарад з ген. Мек Артуром і японським урядом та приготувати проєкт мирного договору з Японією. На пресої конференції Долес заявив, що він приїхав, щоб з японцями нарадитися а не диктувати їм. Ціллю мирного договору має бути — твердив Долес — відновлення повної суверенності Японії та відкриття для неї нової доби вільних зв'язків з вільними народами світу. — Вважається, що в мировому договорі найбільш складною буде проблема оборони Японії, бо нова японська конституція „навіки“ зрікається армії та озброєння.

В СВІТІ

- В першу річницю проголошення незалежності Індійської Республіки, заклинаючи їх „працювати Прасад, звернувся до всіх нація ліки. Й президент, д-р Раджеन्द्रа для миру“.
- Повчу підтримку американській акції проти комуністичної агресії запропонує в парламенті прем'єр Південно-Африканського Союзу Девіл Ф. Малан.
- Злучені Держави потвердили своє дотеперішнє становище, що справа прийняття червоного Китаю до О. Н. не може бути предметом „вето“ в Раді Безпеки.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРАВДА ПЕРЕМАГАЄ

Правда перемагає! Як її не перекручувати б, якими брехнями її не придавлювати, раніше або пізніше все ж таки приходиться час і ця правда виходить наверх, хоч би вона була тільки краплиною оливи в морі брехні.

Українська правда ще далеко не вся є наверху. Її бо впродовж століть топтано, гноблено, випалювано розпеченим залізом, затоплювано морем крові. Нарід, що не є господарем своєї землі і не є паном своєї долі, не має правди, як не має її переможений. Так щонайменше могло б здаватися. Але проходять роки, часом століття, і ця правда таки виходить, пробивається наверх і тоді тим гірше для тих, що її топтали.

Під цим оглядом переживаємо тепер інтересний приклад. Ще так недавно, ще рік чи два тому всі ми переживали справжню оргію українських історичних ворогів, що пробували дискредитувати український нарід в очах західного світу, оплюгавлювали українське ім'я, мовляв — українці були по боці німців, вітали їх, були в їхній армії. Українці того не запечували, але вияснили, що хто прожив 30 років в большевицькому „раю“, той привітав би хлібом-сіллю чорта, з рогами і з копитами, як його малюють, надіючись, що він таки ліпший. При цьому вони видвигали інший аргумент: українці так довго поклали будь-які надії на німців, як довго не пізнали і не переконалися, що між націзмом і комунізмом нема жадної різниці, за віймом того — як це тверджено в анекдотах — що в Москві холодніше. Але це тривало досить коротко. Описля, вістря збройного українського спротиву звернулося з однаковою силою, як проти большевників, так і німців.

Власне цю другу частину цієї самої правди не тільки тенденційно промовчувано, але українців, що під час війни принесли найбільші жертви, найбільше натерпілися і дали величезний вклад в перемогу над націзмом, мало що пошито у воєнних злочинців, бо так цього бажала Москва та туполобі українські сусіди, що через свою захлянутість на українську землю й свою власну долю занепастилися.

Прошлов відносно короткий час і вже тепер спостерігаємо діаметральну зміну в цьому відношенні. Це, що ще, здавалося б, вчора вважалося злочинном, непростимим промахом для справи демократії, сьогодні набирає цілком протилежного значення. Ще вчора найбільшим аргументом проти українців було твердження, що вони „вітали“ німців під час інвазії вже в перших місяцях війни зі СРСР. Сьогодні це саме твердження теж видвигастся, але тільки в тому розумінні, що цим український нарід був виявив не свою любов до німців чи нацистів, тільки свою рішучу ворожість до червоного російського нацизму.

Світ пізнає правду, за яку українцям довелося дорого платити. Але це ще далеко не вся правда, це тільки її мала окрушина. Основною бо правдою є, що миру і безпеки в світі не буде так довго, як довго українському та всім іншим поневоленням ще сьогодні народам не будуть признати їх природні і невід'ємні права на самовизначення, на влаштування своєї долі на своїй землі по своїй волі і вподобі. Як довго вільний світ цієї правди не пізнає і активно не признає, так довго він йтиме до миру і здійснення своїх кінцевих цілей, як шов сліпий Оріон до сонця, завжди тупцюючи на тому самому місці. Останній розвиток переконував би, що правда починає перемагати, поступово і швидко, а з тим і збільшуются надії на рятунку людства і його цивілізації.

Америка і Британія

Найбільшим нещастям для не-комуністичного світу був би його поділ на кілька гуртів, які не були б в силі діяти після одного пляну. А коли б так в теперішніх обставинах розійшлися Злучені Держави і Велика Британія, то це вже рівнялося б світовій катастрофі, це був би кінець християнської цивілізації й найбільший триумф Сталіна. В такому випадку Кремль міг би вже здійснювати свої пляни без перешкод. Тому годі навіть припускати, щоб до цього дійшло. Проте позначки напружених відносин між Америкою і Англією налягли.

Дві найбільші демократичні потуги не можуть тепер погодитися щодо Кореї, червоного Китаю та інших складних справ, головню на Далекому Сході. Нездорове це явище, коли в тому самому часі, як в американському Конгресі западають одностайні ухвали, які визнають червоний Китай агресором і домагаються такої визнання від Об'єднаних Націй, в британській парламенті, що теж дебатували над цю проблемою, піднімається якийсь голос лейбуріста, що „ми не дозволимо Америці зтягнути нас у війну“. Певно, що цей голос можна б поминути цілковито мовчанкою, коли б американські кореспонденти не надсилали з Англії таких звідомлень про настрої населення, які своїм змістом не дуже відбігають від голосу цього лейбуріста.

Не можна казати, щоб Англія не мала аргументів на виправдання свого „угодового“ відношення до червоного Китаю. Мас вона теж страх перед азіатською війною між „білими“ і „азіатами“, до якої змагає Москва, а в яку — як думають в Англії — „заганяється“ Америка. Якщо її політика не є приміром і приципово в відношенні до Далеккого Сходу — як її закидають в Америці — то вона має на це готові докази, що теж і політика Злучених Держав не була на цьому терені довгі роки поспільодною. Було так, як це було, сьогодні найважливіше те, що заходять розходження між британським Конгресом і британським Парламентом у справі, від вирішення якої залежить дальше існування Об'єднаних Націй, як міжнародної установи для миру. Держава, яка є у провіді вільного світу і поносить величезні тягари в підготовці оборони цього світу перед комуністично-кредильською агресією, ставить тепер певні домагання до Об'єднаних Націй. Хочє покрання агресора, згідно з принципами та статуту Об'єднаних Націй.

Між тими, що ставлять цю мову перешкоди, є на першому місці Англія, яка оглядається у цій справі на Індію та свої економічні інтереси в Азії (Гонг Конг, Малаї, Цейлон). Найбільше заважує такі Індія, а властиво її прем'єр Неру, який є проти війни за всяку ціну. Такого навчав його Маганді, таке с вірування гіндуїстичної раси, як про це пише

Беврлі Бакстер, журналіст і посол до британського парламенту, перебуваючий тепер в Америці. До того — пише Бакстер — Неру симпатизує з кличем „Азія для азійців“ і для здійснення цього клича навіть погодився б з комуністичною Азією, якщо б вірив, що комуністи можуть цього доконати. Це теж причина його угодового відношення до червоного Китаю та його натиск на Британську Спілку в тому самому напрямі.

Неру оголосив тепер прилюдну заяву, звернену проти американської резолюції в справі натаврування Об'єднаними Націями червоного Китаю агресором. Він твердить, що червоний китайський режим змагає усіми засобами „до миру“, а зате пропозиції Злучених Держав до миру не ведуть і ввести не можуть.

Як бачимо, Неру пропонує тепер таке угодове відношення до червоного Китаю, перед яким блідне навіть угодовство Чемберліна мюнхенської доби. Неру каже, що він ніяк не може зрозуміти критики, яка добуває поламація якихось принципів, якщо б Об'єднані Нації не натаврували червоного Китаю агресором, бо він насадничо не є проти перемовин. Для Неру відповідальність за війну в Кореї несуть усі. Значить, не Совети, не червоний режим Північної Кореї, чи Китаю, але — всі держави, що не хочуть погодитися з „великими переміними“, що настали в Азії. Одною з „великих перемін“ є для Неру „червоний Китай“, який на його думку, повинен уже давно мати місце в Об'єднаних Націях.

Коли б Неру не витягав з воїх переконань далекоюсягючих практичних політичних консеквенцій, то можна б це все приймати як предмет до дискусії. Але Індія є членом Британського Комонвелту-у. Неру, як прем'єр Індії, впливає тепер, щоб його погляди щодо червоного Китаю і Далеккого Сходу були прийняті Британією та всіми членами Спілки. Не тільки це, його вплив заважує на рішеннях Англії.

Неру заяв тепер наскрізь легативне становище до американської пропозиції. В Англії має дехто з цього „потіху“, зважаючи Неру „вихованком“ Америки. Як відомо, Америка достійно ставала в обороні незалежності Індії, а зокрема завжди боронила Неру і симпатизувала з ним, як його британська влада кидала до в'язниці.

Не зважаючи на всі ці обставини, не можна навіть припускати, ні в Англії ні в Америці ні в цілому вільному світі, щоб могло прийти до прями між Злученими Державами і Великою Британією. Як трудні не були б проблеми, що нині делять Америку і Британію, їх треба розв'язувати в згоді, йдучи один одному на уступки та памятаючи, що тільки таким поступованням самі себе врятують від комуністичного варварства й заглади, а в дальшу чергу теж і світ.

Іван Кедрич

Говорити — не говорити?

В останньому часі предметом прилюдної дискусії — у салях рефератів і на сторінках преси — стало питання, що теж належить до категорії питань ніби-то дразливих і делікатних: чи можна взагалі говорити з нашими національно-політичними противниками, — поляками і росіянами? Ще донедавна українці в масі ставились принципово негативно до всяких таких розмов, а само заторкування цієї справи викликавало закиди „хрунівства“, політичної диверсії, зливання з ворогами, словом, зрадництва. Як найповажливіший політичний аргумент висувалося, що можна говорити тільки з тими, які погоджуються на українську платформу державності і соборності землі. А що нема таких ані поляків ані москалів, то — мовляв — і всякі розмови до нічого не доводять, лиш ослаблюють нас та дають противникові в руки аргумент, що ми взагалі схильні з ним говорити.

Дозволю собі твердити, що зробили такі аргументи в тише серпанком, який прикриває те почуття меншевартості, яке робить людину непевною своєї справи і не дозволяє їй почувати себе завжди і в усіх обставинах рівною з усіми іншими, свободною, без ніяких — відомих у науці психології — душевних стрімів, які згорі предствитують людину — програвати. Бо насправді стійкістю нехитт наших земляків до будь-яких зустрічей із національними противниками кермує 1. острах, щоб противники в розмовах з нами нас „не перехитрили“ і 2. недовір'я до тих осіб-українців, які брали б участь у таких зустрічах. Обидві ці точки — притаманні для людей, обтяжених почуттям меншевартості. Бо ті, що його не мають, думають не про власну невдачу і вичіжність здібностей розмовника „перехитрити“ їх, а про власну ціль і про власну здібність — прийти на зустріч і вийти з неї, як рівний з рівним. І тільки люди з почуттям меншевартості можуть настільки ображувати не своїх земляків, а самих себе, щоб допускати думку, що хтонебудь з українського політичного світу, без уваги на партійну чи гуртову приналежність, може в зустрічах з чужинцями відхилитися від тієї платформи, яка є спільна абсолютно всім нам, і соціалістам, і націоналістам демократам, і націоналістам будь-якої назви, і гетьманцям.

Стійкістю нехиті проти будь-яких зустрічей з польськими чи російськими діячами походить з зовсім фальшивого переконання, що цілком таких зустрічей буде „торг“ за кордони. Нема нічого більш фальшивого, як такий підхід, який характеризує взагалі незнання і ніякішої української політичної проблематики і всієї так мовити б, техніки таких зустрічей і розмов. Про питання державних кордонів можуть говорити тільки легітимні уряди, — позитив темою зустрічей і розмов може бути довгезелений список існуючих актуаль-

них питань, актуальних і для українців і для всіх, що стоять на протипольськичному фронті. Звучити питання зустрічей з поляками чи росіянами тільки до проблеми нашого спору за кордони — не значить перескакувати відразу так багато ступнів, що обов'язково треба повернутися. У прилюдній формі знаменитою схопив це питання А. Д. Марголін, який мав відвагу прилюдно палко поручати — не відмовлятися від зустрічей з тими росіянами, які їх хотіли б, називаючи конкретно групу, що (як впення прелегент) признає принцип самовизначення народів. А. Д. Марголін виразно підкреслював, що він далеко не є певний, чи та російська група має сьогодні велике значення серед російської еміграції, а ще менше переконаний, що матиме його в майбутній Росії; тому він виразно заявив, що він не твердить, що такі зустрічі й розмови дуже важкі й українцям обов'язково потрібні. А проте — він їх поручав, бо взагалі, принципово, в політиці не можна і не вліно відмовитися від зустрічей і розмов „а пріорі“, згорі, без уваги на актуальне становище противника, якщо лиш масмо переконання, що самого факту зустрічі противник не використає проти нас, себто, що він буде триматися принаймні в усьому світі правил льоальності.

Коли ми поставимо собі за правило — говорити тільки з тими, які 1. признають принцип української державності і соборності і 2. у самій розмові не стануть оспорювати нам наших змагань, — то треба б лякати, чи сьогодні взагалі багато знайдемо у світі розмовчиків. Коли ми боїмося, що такі розмови можуть нас психічно здемобілізувати, то чи це не є вислів почуття меншевартості?

Бо чому ми відкидаємо можливість, що психічно здемобілізуємо наших противників, коли будемо безпосередньо втовкмачувати їм, що їхні теорії про добровільність перебування українського народу у межжах російської держави, чи теорії про примирення українського села в Галичині, коби лише не бунтарська інтелігенція, — що такі теорії — це нісенітниця? Очевидно, це не легка і не солодка справа, це ніяка присмієність йти на такі зустрічі і вести розмови, в яких треба мати янгольський терпець, спокій і нерви. Знаємо з досвіду, скільки разів у зустрічах навіть із чільними діячами на терені Варшави, треба було розпочинати з абетки українистики й учити та о-свідомлювати розмовчиків, які були переконані, що вони знаменито знають українську справу. Як казав А. Д. Марголін — годі сподіватися від одної, двох, десяти і двадцяти таких розмов якоїсь реально-політичної користі. Але треба вести їх, бо вони належать також до широкого віяльця засобів визвольницької боротьби, того віяльця, який охоплює пропаганду рідної справи не тільки серед прихильних нам або неутраляних, але саме і скрайніх ворожих кілків. І коли скажете: нічого досі з усяких таких розмов не виходить і не вийшло, — то це не значить, що не треба їх далі вести, так само, як треба вести кожну боротьбу всіми засобами, без уваги на її дотеперішні практичні наслідки.

Переконані у правильності українських національно-політичних вимог — ми дуже неохоче і невміло пристосовуємо свою політичну тактику до реально-існуючих умовин, до існуючих фальшивих поглядів про нас і до упереджень, свідомо засіяних нашими противниками. Так напр. ми забуваємо, що існує у світі погляд, що ми хочемо тільки воювати з усіми нашими сусідами і є такі непримиримі, що відкидаємо взагалі будь-яку розмову про можливість злагоди з сусідами. Очевидно, що така опінія тенденційна, бо не українці є ворогами сусідів, тільки вони нашими і їхні становище є характеристичне непримиримістю. Проте факт є фактом, що така опінія існує: яким іншим способом можна довести її неправильність, як не готовістю зустрічей з людьми з ворожого табору, які охочі дискутувати над українською проблематикою, тою, яка зачеплює масу питань і світового і зокрема східно-європейського значення?

Нема двох народів ані двох держав у світі, які мали би ті самі цілі і ті самі інтереси. Величезна більшість із них має інтереси, які є більше або менше взаємно суперечні. Зустрічі і розмови є питанням взагалі життя у міжнародній спільноті, до котрої належать не тільки приятелі, але й вороги. Не перебільшуймо значення таких зустрічей і розмов, але й не легковажмо їх собі. Не лякаймося їх, як ворожої задики, бо ми вже вийшли з передшкілля і можемо відрізнити де є засідка, а де її нема. Не орудуємо демагогією там, де треба спокійно міркувати політичними категоріями. Так само не вірмо, що з будь-якої розмови народиться державна Україна, як не думаймо, що в будь-якій розмові хтось із наших земляків продаватиме Україну! Позбудьмося небезпечних оман: ані не думаймо, що наші національні противники тільки і того ждуть, щоб ми хотіли „говорити“ (так само, як наскрізь дитяче було переконання, що поляки в рр. 1923-39 тільки того і ждали, щоб українці брали автономію!), ані не думаймо, що такі „говорення“ є причина бити в аларм. Коли УПА підписала першу умову з польською АК (Армія Крайова) то це був величезний поступ політичної думки: такі розмови подкидувала тодішня конечність. Існує нині конечність протисовєтського фронту, в якому фігурували б і українці. Для його створення треба контактів і розмов, які докажуть і противникам і всьому світові, що ми рівноварті партнери, без почуття меншевартості.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

Д-Р В. ГАЛАН ЗУАДК в Дії

Праця ЗУАДК в Німеччині і Австрії.

Праця представництва ЗУАД Комітету в Німеччині і Австрії розпадається на багато ділянок, зосереджуючись головню на переселенчій та допомогівій акціях. Для загальної характеристики подамо деякі дані з поодиноких ділянок цієї праці.

Загальна діяльність: Вона відноситься головню до акції посередництва нашого Комітету в Міжнародній Організації для Збгтів (ІРО), в американській ДП-Комісії та в місцевих американських цивільних і військових властях, як теж в краєвих урядах в усіх формально-правних справах відносно статусу і положення наших скитальців. При цьому треба додати, що в Німеччині, Австрії, Франції, Бельгії і Швейцарії ЗУАД Комітет є єдиною легально визнаною і признаною організацією, так ІРО-м, як і місцевими властями, які домагаються безпосереднього зв'яз-

ЗУАД Комітету. Всі ці завірення перейшли довгий процес т. зв. оформлювання, що його від початку аж до виїзду нового іммігранта переводили бюра нашого Комітету в Європі.

Треба згадати, що переселенча акція місії ЗУАД Комітету в Європі аж ніяк не обмежується тільки до еміграції до ЗДА. Навпаки, наші бюра в Європі стали центром допомоги в оформлюванні переселенчій справ теж до Австралії, Південної Америки та Англії.

Д-р В. Галан промовляє на зборах працівників усіх відділів ЗУАД Комітету в Німеччині і Австрії, (Мюнхен, 11. листоп. 1950)

Наші відділи в Німеччині і Австрії тепер займаються майже виключно переселенчійми справами.

Ціла переселенча акція повинна бути закінчена до 30-го червня цього року. Хто з цієї акції не схоче чи не зможе скористати, мусять перейти в господарство країни свого теперішнього побуту, що принесе нашим людям цілий ряд нових труднощій і загроз. Ми поробили всі можливі заходи, щоб цей останній ще „переселенчій час“ максимально використати, зустрічаючи при цьому велике розуміння та відповідну піддержку від міжнародних і американських властей. Окрему увагу звертаємо тепер на Австрію, де справа переселення досі йшла досить повільно. В тій цілі ми рішили скрипти наш місцевий апарат та збільшити його персонал. Ми звернулися до Канадського Комітету, прохаючи „позначити“ нам до переселенчій праці в Австрії п. Б. Панчука і нам необхідно приділити там бодай ще двох-трьох місцевих урядників, що в цьому випадку мусять б бути в вдержанні самого ЗУАД Комітету. Для характеристки наших переселенчій справ і їх можливості в Австрії наведу листа від місцевого ІРО до нашого Комітету. В ньому заступник директора ІРО на Австрії пише:

„Мені присьмо з'ясувати узгодження, обговорені і прийняті на нашій спільній конференції в дні 9-го листопада 1950 відносно посилення переселенчій програми ЗУАД до ЗДА. Тоді, як опікунча і допомогівій акція продовжуватиметься, ЗУАДК зверне головню увагу на переселення до ЗДА. В тій цілі ЗУАД Комітет погоджується примістити місє Юлію Конік та іншого свідомого міжнародного робітника в Зальцбургу і Капфенбер-

гу в брит. зоні. Крім того, має бути відкритий відділ у Вільях, в якому працював би один досвідчений місцевий робітник. В кожному з цих бюр вдержуватиметься по двох або трьох місцевих робітників, що діяли б селекторами і секретарями. Ми зрозуміли, що тепер робиться заходи для потвердження 250 безімєнних завірень та що головна кількість з них буде використана в Австрії. Докищо, до часу закінчення буде перейти до відповідного здійснювання цієї програми, переселенчу акцією ЗУАДК у французькій зоні (бюра ІРО в Інсбруку і Брегенці) керуватиме бюро Юлію Конік в Зальцбургу. ІРО зі свого боку поробить відповідні заходи перед військовими властями для придбання бюрових локаліт, устаткування і оплати для нових офісів ЗУАДК, подбав про відповідні транспортні засоби, головню за одні „джип“ та забезпечить бюра і урядників звичайними угодженнями. Ми зокрема бажаємо висловити наше переконання про важливість розгорнення Вашої допомогівій програми для українських втікачів під цю пору. Зі загальної кількості около 5,000 українців в Австрії, більшість є зосереджена в британській зоні, де переселенчій можливості для цієї групи досі практично рів-

нялись нулі. З цієї причини, ми висловлюючи наше переконання за обмежену допомогівій програму, виконану ЗУАД Комітету в Австрії впродовж останніх двох років, подвійно вітасмо теперішнє встановлення значної програми для переселення української групи Вашою агенцією, спеціально пригужено до такої роботи...
Допомогівій акція: Не зважаючи на „довні руки роботи“ з переселенчійми справами, ЗУАД Комітет в Європі не тільки не зменшив, але й помітно збільшив свою допомогівій акцію, покриваючи практично всі найконецніші запотребування під оглядом доживлювання, медичної опіки тощо. Для характеристки цієї акції хай послужать деякі статистичні дані поодиноких наших бюр в поодиноких зонах.
(Дальше буде).

Українські Січові Стрільці в Східній Україні

Підорожі наших людей із західних земель у східну Україну і навпаки — були в 19 році рідкістю. В початку 20 віку стали вони трохи частіші, однак і тоді обмежувалися здебільшого до письменників і громадських діячів. Знав лише про дві йнакші прогулянки: Професора Сімочича з гуртом червоноцехових студентів учительського семінара та друга — вчителів рогатинської гімназії. До І. Світової війни західно-українське громадянство було доволі поодиноким. Тому й невелика була підприємливість та й охота поконувати деякі труднощі з одержанням паспорту. В ту пору були рідкістю навіть прогулянки в Закарпаття. Там щоправда була й загроза: Мадярський жандарм і кількадедна тюрма.

Це незнання з досвіду східної України було однією з недочот нашого життя на західних землях напередодні І. Світової війни. Щоб національна свідомість і свіжо зароджена державницька, могла угрунтуватися і стати рад на все життя основою світогляду й діяльності, важко було перебороти територіальну вузькість західних земель; перейти Збруч, на безмежні простори східних земель. Пізнати умови життя й розвитку нашого народу в московській займанщині та побувати в Києві, Каневі, на Дніпрових порогах, на Кубані — та в інших місцях, дорогих кожному українцеві.

Така нагода трапилася аж під час революції 1917 р. Хоча багато наших людей із західних земель опинилися у перших двох роках війни за Збручем, не мали вони свободи рухів, бо або, як полонені, мусили сидіти в торах, або бачили східну Україну тільки з вікон вагонів — як політичні в'язні — в дорозі на Сибір. Революція 1917 р. дала змогу нашим полонянцям, що втікали з таборів, приміститися по містах і селах східних земель і бачити своїми очима і тоді діяти буйного національного відродження нашого селянства. Укр. Січові Стрільці (Усесі) та більш обов'язкові споміж полонянців-українців австрійської армії приймали живу участь у політичному й культурному житті східної України. Вони створили в кінці 1917 р. військовий відділ Київських Січових Стрільців (Есесів). Від тоді аж до кінця 1919 р. боролися вони, за соборну і незалежну нашу державу.

Бажано спинитися на перших відділах Усесів у східній Україні, що тривали від початку березня до половини лютого 1918 року. Берестейський договір Української Народної Республіки з Німеччиною й Австрією підписано 9 лютого 1918 року. Тоді мирова делегация Центральної Ради запросила німців поможти прогнати з України більшовиків, бо власних сил, щоб виконати це, було замало. За німцями вирушила по кількох днях і австрійська армія. З нею вирушили й У.С.С.-и. Було це в останні дніх лютого.

Перейшли ми на східні землі близько того місця, де Збруч вливається в Дністер. Тут, в околиці Кам'янця, скрізь місцевими, знай з нашої історії. На високому, басарабському березі Дністра білів славний Хотин. Переходили ми через мале, болотисте містечко Жванець, де колись Хмельницький оточив був польську армію і лише татарський хан урятував поляків від загибелі. Під вечір показався Кам'янець, нездобуття твердина, мальовничо положений на стрімких скелях. І досі задержалися мурі й укріплен-

ня та височинний турецький міст над глибоким яром річки Смолчича. Більшовики прикидалися, мов би хотіли боронити Кам'янця. У наступ пішов між іншими відділами також наш куринь. Та більшовицькі не здисципліновані ватаги не стали до битви, лиш утекли другим кінцем міста.

В Кам'янці були наші організації та свідоме, згуртоване в них громадянство. Ми дуже бажали ввійти з ними у зв'язок, однак мусили відійти, заки вони встигли відновити діяльність своїх товариств. Свобідно мандрували ми селами й містечками. Ворожого опору не стрічали тут ніде. Поділяла доволі подібне своїм краєвидом до південної Галичини й нашої частини Буковини. Подібні й села, лише церкви тут трохи інакше будовані та розмальовані на зелено. Селяни такі самі, як у Галичині, лише національно не освіджені, хоча минав уже майже рік, як настанала революція й воля. Вони журилися прихором такої маси чужого війська і коли ми починали розмову, вони все питали: Пощо і куди ми йдемо. Ми пояснювали, що помагаємо Центральній Раді прогнати більшовиків у Московщину, а лад буде заводити сама Ц. Рада. Показалося, що вони, на диво, не знають, яка програма Ц. Ради. Ми пояснювали їм те, що єдине їх цікавило в тій програмі, саме що Ц. Рада за поділом землі між селян.

Ця вістка була для них великою полегшою. Для інших справ, як культурно-освітніх, не мали зрозуміння, навіть для потреби і вартості нашої незалежної держави. Мало траплялося освічених і свідоміших селян, що знали програму Ц. Ради й стояли за своєю владою. Це були переважно буйні вояки українських відділів. Коло Жмеринки селяни були озлоблені на німців, що захопили збіжжіві склади на цій вузловій станції та негайно вивезли в Німеччину. Волілося, що німці вивезуть з України все збіжжя і тут настане голод. Тому були прихильніші до Австрії. Ми поясняли їм, що австрійці такі самі, якщо натрапляти б десь на збіжжіві склади, вважали б їх „воєнною добычею“ і вивезли б.

Візники австрійських обозів годували свої зимою загодовані коні по селянських клуцях зерном і немолоченими снопями. При тому багато марнувалося під кіньми нагоми. Господарів навіть не питали. Чимало обозних коней усе таки гинло. На їх місце силою забирали по селах підводи. „Як на панцину!“ — жалувалися перед нами селяни.

Стан, у якому ми застали наддніпрянські села, був точно такий, як ми на основі книжок і часописів уявляли. Ми знали, що царська влада старалася всіми способами здвигнути наше національне відродження, заборонила видавати книжки й часописи, зокрема не допустити їх до селян; замикала в тюрму і засилала в Сибір тих діячів, що старалися освідлювати селян; що після першої революції в 1905 р. справа трохи поліпшилася, але посується поволі, бо свідомої інтелігенції, готової до громадської праці, було все ще мало. Лиш те дивувало нас, що за цілий рік революції і волі майже нічого не зроблено, що не ведено планової освідненої праці серед селян і міщан, за поміччю нашого активу. Робили велику політику, але основ для її удачі не покладено. Селянин лишився неосвідомий.

У Вапнярці ми завагонува-лися й поїхали на південь, на Одесу. Хоча поїзд довго висто-

ював по стаціях, за добу були ми вже на безкраїх рівнинах Херсонщини. Такого краєвиду ніколи раніш ми не бачили. Ніде ані лісу, ані горбиків та ярів, лиш безмежна рівнина. Тепер, на провесні гуляв по пій вільний, проливистий вітер і зчаста котів куднею поза обрій цілі отари кристалого, сухого бадилля, перекотилося. В скорому русі виглядало воно, наче великі кулі.

Перестанки і села побудовані там серед чистого поля, наче вчора збудовані. Плоти в огорож коло них мало, садів нема. Очевидно при таких сильних вітрах важко на не захищений рівнини виховати дерево, а це оочоче. Тому були тут споконвіку і ще 150 років раніше безкраї степи, „дикі поля“, де запорожці плекали коні і стежили за татарами.

Цілий тиждень пробули ми в Одесі. Якось чужа була вона для нас своїм виглядом і складом населення. Українців було тоді мало, щось 12%. Найбільше було, серед усяких народів, москалів і жидів. Місцеві більшовики погрожували повстанням, тому виходити в місто було дозволено лиш старшинам. Стрільці врятували побачити місто і ще більше — Чорне море, тому інколи виходили дідранми гуртами, на короткі час, без дозволу. В першу чергу йшли над море, де нітала іх безмежна поверхня, розколицана вихром, і бачили, що воно зовсім не чорне, лиш зелене, і дуже буйне. Розгойдані хвилі з ревом ударили об беріг.

У місті мало монументального й цікавого. Воно молоде й торговельне. Найрадше по-хожало ми по майдані, перед міською думою й оглядали звідтлі пристані і море. Руку в пристані не було. Склади позамікани, кілька малих кораблів сонно стояли на якорі. По-хожало по тому майдаві тако ж австрійські старшини. На-шого війська, гайдамаків, було всюди багато. Вони й нічого не боялися в місті нічого.

З наших громадянством не легко було навізати зв'язки. Відпитали ми „Просвіту“, однак там за дня нікого не було, а ввечером ми не могли прийти. Були раз у редакції місцевого часопису та принесли редакторам багато чинес „Діла“ й інших галицьких часописів. Неждано відізнали ми з Одеси й поїхали у напрямі Херсону. Його саме здобував один галицький полк австрійської армії. Наші сотні підійшли під місто, як перший запас. Прийняти участь в бою не прийшлося. Полк здобув місто за одним розмахом, хоча більшовики добре боролися, та й помагаła їм артилерія з лівого берега.

Дозволено було ходити по місті. Стрільці пішли цілими гуртами подивитися вперше в житті на Дніпро. Посталяли здовж на березі широкого ріки, що котила жовті, весняні води між сірими берегами провесні. Чомусь значно могутніше враження робив Дніпро, коли я оглядав його пізніше часто біля Хортиці й у Катеринославі та зокрема в Києві.

Був я на першому засіданні „Просвіти“, що перервала була діяльність, коли прийшли більшовики. Наші громадяни оповідали один одному, як вони ховалися, як за ними шукали і трусили. Народа відбувалося поважно і торкалася найживучіших справ. Видно було, що „Просвіта“ кермує культурним життям місцевих українців.

У домі „Просвіти“ висіли на стінах образи Шевченка, Франка, Коцюбинського й інших, менше славних письменників. Хоча теоретично це було очевидно, що тут стрінемо ті самі прояви нашої культури, що й усяди, все ж це було неможливо, бачити їх серед поля у далекому Херсоні.

Велику дорогу відбували наші сотні двома кораблями, по Дніпрі. Це була велика втіха. Цілими днями оглядали ми краєвиди над нашою оспіваною рікою, що так тісно зв'язана з нашою бувальщиною. Лівий беріг лісистий, усьє зарослий Вевиним Лугом Запорізьким. На правому були історичні місцевини знамі і славі з козацьких часів. Осн там була Січ у часах по Хмельницьким, тут поблизу Сіркова могила, там знову, біля Кам'яного Затону, принадалися реєстрові козаки до повстання. Близькими й зрозумілими ставали для нас незабутні події нашої історії. Тут відчули ми величину рідного краю, дійшовши до половини.

Тут, нижче Дніпрових порогів, було населення інакше, як на Поділлі. І вдачею і національною свідомістю. В селі Та-

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

31. Наше нове становище
Впродовж останніх кількох тижнів становище Америки змінилось так швидко і глибоко, як здається це ніколи в її історії. Ще так недавно здавалось, що сили Об'єднаних Націй от-от розіють своїми військами агресивного ворога. Ще так недавно ми сподівалися, що тільки прикладні найбільших зусиль і жертв ми зможемо врятуватися самі і врятувати свободу в світі.

Тепер Злучені Держави якраз уявляють, що йдеться не про „визначні військові дії“ проти Північної Кореї. Маса китайських комуністів, що сучасно проти армії Об'єднаних Держав, виразно показує нам, що до бою прийшов новий ворог, що за китайськими комуністами мають бути зловісна постать Советської Росії.

Отак наче під спалахом блискавки американський наріч побачив, що він з втягнутий у конфлікт, що буде затяжним і важким. Цей конфлікт не може бути роз'язаний у самій Кореї, або навіть у самій Азії. Цей конфлікт перекинеється на цілий світ і продовжуватиметься доти, поки наша сила і стійкість не переконають советських володарів, що годі ї сподіватися захопити цілий світ.

Американці у своїх листах закордон можуть добре послужити справі свободи, якщо і просто, опущуючи ту зміну, що сталася у становищі Америки. Ми розуміємо небезпеку советського імперіалізму і готові протистояти йому, чого б це нам не коштувало. Про це треба написати у своїх листах до друзів закордоном. Треба підбадьорити їх, заспокоїти тих, що хвилюються і роздратити тих, що вже збираються зв'язати свою долю з новими агресорами.

Є кілька важливих тверджень, які повинні підкреслити в своїх листах кожний американець. Вони такі:

1. Чим би не скінчилась війна в Кореї — чи ми залишимося на тому півострові, чи відійдемо — боротьба проти агресії продовжуватиметься. Америка озброється, мобілізує всю свою потужність на виробництво, збирає коло себе широкі коло своїх союзників — щоб забезпечити закон і свободу.

2. Ми знаємо, що Азія є важливим континентом, але Америка не переставала настоювати, що Європа має ще більше значення. Якщо Європа буде втрачена і потрапить у советське рабство, то Америка не тільки втратить людські і матеріальні ресурси, потрібні для справи, за яку вона змагається, а вона втратить духовні та інтелектуальні цінності, що надають свободі її значення. Через це Америка захищатиме Європу і допоможе європейцям захищатися самим.

3. У цій боротьбі Америка не хоче жодної території для себе, вона не хоче накинати свою економічну та соціальну систему жодній країні. Вона тільки хоче, щоб чоловіки та жінки могли вільно вибирати свій уряд та жили так, як їм хочеться.

4. Нарешті, Америка та її союзники готові кожної хвилини

расініці дали нам селяни блат китно-жовтий прапор. Вони були свідомі українці та державники. Повідомили нас, що гори Дніпром, коло сусіднього села Біленького є ватага більшовиків. Іх виперли з півночі німці.

Обережно, в босвому ладі, підпливали ми до Біленького. На березі привітали нас селяни і відділ Вільних Козаків окликами „Слава“. Вони звели останніми часами кілька боїв з більшовиками. Селяни поприносили на беріг хліба, сала, наблили, та погостили вєсь курінь. Молодь розвідувала про політику. Знала, що німці й австрійці союзники Центральної Ради. Підозрівала, що вони захочуть забрати Україну під свою владу.

Аж тут стрінула ми населення, що підпірало нашу державу, що на нього могла числитися.

На північ від Біленького, проти Хортиці, є гарне місто. Тоді називалося Олександрівське, тепер Запоріжжя. В дальших днях спробували ми добути його, та наступ не вдался, бо наші сили були замалі. Аж надїхала від Полтави Запорізька дивізія і більшовики втікли з міста. (Кінець буде)

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Нотатки з советської преси)

КОЛГОСПНИ ПЛЯНИ НА 1951 РІК
16-18. XI. у Києві відбувся пленум ЦК КП(б)У. З основною доповіддю про хід виконання постанови ради міністрів ССРСР і ЦК КП(б)У з питань „укрупнення“ дрібних колхозів, змінення складу голів колхозів та про заходи до дальшого організаційно-господарського зміцнення колхозів виступив Мельников. На двох сторінках білого друку її пізніше віддрукувала київська преса. Відповідно оформлено й названо постановами пленуму.

Постанови зібрані в 28-ох точках-зобов'язаннях для міністерства сільського господарства, місцевих партійних органів, комсомолу і ін. організацій, смеровані на те, щоб сільське господарство України прибрати ще тісніше до рук. З наказу партії, „найважливішим завданням (в сільському господарстві треба уважати) дальше організаційне господарське зміцнення колхозів, поліпшення складу голів та інших керівних колхозних кадрів, завершення об'єднання дрібних артілей у великі колективні господарства, перетворення всіх колхозів у багато галузеві господарства“.

У зв'язку з тим партія розпорядилася „усунути наявні хибні в роботі по „укрупненню“ дрібних колхозів... навести порядок у плануванні, встановити суворий контроль громадського майна, рішуче прискіпати факти розкрадання і розбазарювання худоби, продуктів і грошових коштів колхозів, зміцнити склад голів колхозів, обираючи на ці посади переміреної у політичному відношенні спеціалісти...“

В загальному, пленум заповнив московську централю „і особисто товариша Сталіна“ в тому, що „партійні організації України докладуть усіх сил, щоб „укрупнити“ дрібні колхозів і добитися ще могутнішого піднесення господарства в наступному році“.

Окремо говорючи про ново-приєднані області на заході, пленум відзначив, що там колхоз „осягнули значні успіхи; завдяки тому підвищився матеріальний рівень життя колхозників“. Головним завданням партії і советської адміністрації в тих районах пленум назвав „дбайливіший підбір, підготовку і виховання колхозних кадрів, а насамперед голів колхозів“, „посилення дальшого політичного зміцнення колхозів“. Пленум визнав, що МТС-и західних областей працювали вкрай незадовільно, а тому постановив „зміцнити МТС-и більш кваліфікованими кадрами“ такими, що могли б „організувати передачу колхозам західних областей досвід давніх великих передових колхозів“.

Пленум, вдаючи дбайливості про „добробут“ сільсько-господарського населення, розпорядився... поширити сітку колхозів для продажу книг, газет, культтоварів в районних центрах і селах, організувати майстерні для ремонту взуття і одягу, ремонту предметів домашнього вжитку... розгорнути будівництво пекарень, лазень, пралень...“

УКРУПНЕННЯ ЧИ ПАРТИЦІПЕННЯ
Однією з головних цілей т. зв. укрупнювання колхозів в ССРСР було, як відомо, піддати селянство тіснішій контролі партії, створюючи низові клітини її там, де досі таких не було. На що тому советська газета говорить: „Якщо до укрупнення в республіці була значна кількість колхозів, де не було первинних організацій партії, то тепер становище різко змінилось. Партійні організації створені вже у переважній

більшості колхозів. У Сумській області в третині колхозів не було парторганізації. Зараз кількість колхозів, де їх створено, становить 90%, у Сталінській і Харківській 85%, Полтавській 84%. Збільшився також і кількісний склад організації...“

ВАРШАВСЬКИЙ КОНГРЕС І УКРАЇНСЬКІ ШАХТАРИ
На шахтах і заводах Донбасу відбулися багатолюдні зібрання з метою обговорити матеріали т. зв. другого всевітнього конгресу миру. Гірники, металурги і машинобудівники, як твердить советська пропаганда, „палко схвалили“ маніфест конгресу до народів світу. Але головне, вони „заявили свою готовість всіма силами обстоювати справу миру“ і, як на скромний початок, „добробільно зобов'язалися підвищити норми видобування вугілля на кількадесять відсотків“.

ПЕРШІСТЬ З ВАЖКОЇ АТЛЕТИКИ
У Києві відбулася особисто-командні змагання за першість УССР з важкої атлетики при участі найвидатніших важкоатлетів. Переможцем найлегчої ваги вийшов Шеремета з Одеси, півлегкої ваги Мазуренко з Києва, легкої — Балашов з Києва, середньої — Кемль з Києва, середньої — Кравченко з Сталіна, півважкої — Комешов зі Львова, важкої — Лапутін з Києва. Командну першість взяли кияни, на другому місці — команда Львова. (У. Думка)

В ДЕНВЕР ВІДІГРАЮТЬ СИМФОНІЮ ПРИДАТКЕВИЧА
„Ди Каледж Нюз“ (Морей, Кентоки) з 15 січня ц. р. повідомляє, що любителі музики, професори і учні департаменту мистецтва Морей Стейт Каледжу, вручили проф. Романові Придаткевичеві поворотний тикет на літак до міста Денвер (Колорадо), у якому дня 30 січня Денверська Симфонічна Оркестра під проводом славного диригента, Леопольда Стоковського, відіграє його симфонію поему. Разом з ним поїде його дочка, п-на Ганна Придаткевич, учителька музики в Парма, Мізурі.

Проф. Придаткевич, відомий український музикант і композитор, став недавно почесним членом ФМА, краєвого братства творців музики з американським національним характером. Стоковський є вже довгий час почесним членом цього братства. До нього належать теж два українці, що прибули зі скитальцями, а це Ярема Купчинський та Маркіян Бачинський, які студіюють в Морей.

Invest in U.S. Savings Bonds

ГРАМАТИНА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

— зладив —
ОЛЕКСАНДЕР ПАНЕНКО
Це підручник для середніх шкіл і для самоосвіти.
— Ціна \$2.00 —
Замовляйте у:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

"UKRAINE AND ITS PEOPLE"
An English handbook with maps, statistical tables and diagrams
— edited by —
L. MIRCHUK
This is a collaborative work and the book might be termed a Ukrainian encyclopaedia in miniature.
Price \$3.00.
Order from:
СВОБОДА BOOK STORE
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНЦІ! УКРАЇНКИ! ВЕЛИКОГО НЬЮ ЙОРКУ!
—: відбудеться :—
СВЯТО ДЕРЖАВНОЇ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28. СІЧНЯ 1951
В ЗАЛІ „ВАШИНГТОН ІРВІНГ ГАП-СКУЛ“ ріг 16-ї ВУЛ. та ПЛОЩІ ІРВІНГ).
Початок о години 7. ввечері. — Програми при касі.
ПРОМОВЛЯТИМУТЬ: Д-р ЛУКА МИНУГА та СТЕПАН ЯРЕМА.
Запрошуємо всіх громадян до ласкавої участі, щоби достойно вшанувати цей Великий Історичний День України.
Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Нью Йорку.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АКРОН, ОГАНО На народні потреби.

Новоприбулі згуртовані в Т-ві ОУА „Самопоміч” ревню за старою еміграцією активізують українське громадське життя. Розуміючи вагу матеріальної допомоги українських громадянських установ, акронські українці спішають з датами на великими, але щирими. На 10-ти ліття ювілею Укр. Конгр. Комітету в дні 1 жовтня 1950 р. започатковано тут збірку Укр. Нац. Датку (Укр. Нар. Фонд) і досі приєднала вона \$168.50. По \$10 зложили: Баран Т., Захарницький, Л. Зепко К., Зепко О., Осередчук С., „Союз Українок”, о. Федеш В., Сташків Т., Свістель Ю. По \$5: Галамай В., Гарбар С., Іваніцький С., Іваніцький М., Кость Т., Марич М., Юшка Г. По \$4: Шабат О. Іваніцький \$3. По \$2: Берегула С., Дудівка С., Гошко І., п-во Савула, Савицький І., Судомір М. П-во Іваніцькі \$1.50. По \$1: Лесняк А., Вільха К., Вронкович Г., п-во Мусійовські, Сорока М., і Н. Н. Укр. Нац. Даток перший з Акрону переслав ще в березні 1950 р. Лесняк. Перед ювілейним вічем У.Н.Союз ч. 180 і 295 переслали на У. Н. Фонд

РОЗШУКИ

Пошукую брата **ВАСИЛЯ ОЛІЯР**, сина Федора і Марії з с. Співина, пов. Перемишль, Зах. Укр., котрий виїхав до Америки 1914 р. В роках 1918-1919 перебував у Нью Йорку. Хто про него знає, або він сам, прошу зв'язатися до:

MYCHAJO OLYAR
633 Beaver Road, Ambridge, Pa.

Пошукую **ПАПОРУ МИХАІЛА** з села Козина, пов. Станіславів, який виїхав до Америки з початком 1950 р. Хто знає що про нього, або він самий, прошу зв'язатися на адресу:

LEHIN IWAN
67 N. 10th St., Brooklyn 11, N. Y.

Пошукую **МАРІЮ** з дому **ПАЛБКО**, з села Роттенганг коло Львова. Голоситися до:

КАТЕРИНА КУШЛЯК
715 Brown St.
Philadelphia 23, Pa.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ПОТРІБНО ПАРТНЕРА (самітнього або подружнього) для квітярні, долина Нью Йорку. Апартамент можна зайняти. Готівки потрібно \$7,500 і рекомендації. Навчу бізнесу як потрібно. Дуже добрий прихід.

Тел. ORegon 3-0395.

БАР і ГІРЛ, дім кім., бара, кухня, ідеальна, селя містить 500, приряди на забави, олієне огрівання, потік. Ціна \$19,000 на легкі сплати, або продаж тільки бізнес за \$7,500, довгий ліз. Апар. 5 кім. Чинні 100 місячно. **MARY STACKNOW**, Yacht Club Rest., 334 Abeel St., Kingston, N. Y. Phone: Kingston 1379.

Цінні Книжки

Винищенко В.: Твори, Том I-II. Відень 1919. В-во „Дзвін”, 2892 сторін. (Романи: Рівновага, По-свій, Божки, Чесність з собою, Хочу!) 44 оповідань \$10.00
 Качинський Ю.: Українська імміграція в З'єдинених Державях Америки. 75 ілюстрацій і 2 карти. Львів 1914. 600 сторін. В полоти. \$2.00
 Дорошенко Д.: Славянський світ. Том 1 і 2. Берлін 1922. 500 сторін. \$1.25
 Хоткевич Г.: Каміна Душа. 304 сторін. \$1.50
 Костомарів М.: Чернігівка. 297 сторін. 50 ц.
 Костомарів М.: Кудер. 259 ст. \$1.25
 Свидницький А.: Люборазки. 303 сторін. \$1.50
 Тешків В.: Начерк історії укр. літератури. Кн. 1 і 2 592 ст. \$2.00
 Андриєвський В.: Гетьман. 271 сторін. 50 ц.
 Лоский К.: Нарис римської історії. 144 сторін. 60 ц.
 Гроші вислати з замовленням. Поручена посылка додатково \$1.00
 Друкований список нових і антикварних книжок.

E. KARASHKEVYCH
P. O. BOX 196
JERSEY CITY, NEW JERSEY

Evergreen 3-4416-4450
Maple Coal & Coke Co.
 antracite FUEL OIL, bituminous OIL BURNERS
 SALES & SERVICE
 72-74 Box Street
 BROOKLYN 22, N. Y.
 Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.
 Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДІАК

по \$ 25. На XXII Конвенції У. Н. Союзу в Клівленд акронські представники в збірці У. Н. Фонду жертвували: п. Г. Жеребняк \$10., п. Г. Пулк і О. Зепко по \$5. На „Листопадівім Святі” в дні 5 листопада 1950 р. зібрано \$49.10. Жертвodawці: \$5: Тимків С. \$3 п-во Пулк. По \$2: Дудівка С., п-во Куцик, Сташків Г., Філяс М., Шляхетка. По \$1: Баран Т., Галамай П., Дудра, Жеребняк, І. Зепко, К. Зепко, О. Зепко, Гарбар С., Гошко І., Іваніцький М., Кудера, Лесняк А., Луць Р., п-во Матвійів, Міскало Д., Мусійовський, Набережний С., Петрина М., Полівка, Сорока М., о. Федеш, Шабат О. Дрібними 7.50. Чистий дохід збірки призначено: Укр. Конгресовий Комітет, Укр. Католицький Допомоговий Комітет, Наукове Т-во ім. Шевченка, Інк. Н. Й. по \$10. Укр. Вільна Академія Наук \$5. 11 листопада 1950 р. на хрестинах Мирослава, сина Петра і Татяни Яцечко зібрано \$23 і цю суму переслано до Кани ЗУАДКомітету. На ялинку для хворих скитальців у Німеччині й Австрії зібрано \$25. Через Головну Управу СУА переслано в призначене місце. Члени нашого Відділу СУА спровадили і заопікувалися кількома родинами зі скитальцями. На заклик в пресі в осені 1950 р. вислали до 20 аплікацій на приїзд українських родин. На дальший заклик через Укр. Доп. Комітет поспішили знову з допомоговими деклараціями для рятуння рідних земляків з чужого незвідного середовища. В дні 17 грудня 1950 р. старше громадянство вітшалося милою несподіванкою-приняттям. Нові іммігранти улаштували для чисельно зібраних гостей смачну старокраєву вечерю. По вечері д-р Ф. Свістель виголосив реферат про св. о. Николая. В міжчасі п. Баран повідомив зібраних про наглу смерть д-р Л. Цегельського. Вістку прийнято з великим жалем а пам'ять йшановано повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою. Д-р Ф. Свістель додатково пригадав зібраним історичні діла Покиного. Відтак відбулася сценічна вистава п. н. „Гостиня св. о. Николая” і роздача подарунків для дітей. 23 грудня 1950 акронські українці скористали з укр. фільму п. н. „Наталка Полтавка” висвітленого п. Арсенієм інстр. укр. нар: танків п. Авраменка. 31

Багато чоловіків і жінок, що досягли в Америці великого багатства, передали значну частину своїх грошей на добродійні цілі, заклали спеціальні фундації, що носять їх імена. Таких, так би мовити приватних добродійних трестів у цій країні нараховуються до 800, при чому, частина з них поширює свою діяльність не тільки на Злучені Держави, але й на чужі країни. Багато з них засновано на початку цього сторіччя з метою підтримати новітні наукові досліді і більшість їх коштів пішла на підтримку організацій та окремих людей, що працювали в цій галузі.

Заможність фундації дуже різна, найбагатші є: Карнегі Корпорація у Нью Йорку, Рокфелерова та Фордова Фундації. З цих трьох фундацій найстарша є Карнегі Корпорація у Нью Йорку, яка є тільки однією з кількох установ, що заклали Карнегі. Вона була організована в 1911 році і фундація її був Едвін Карнегі, „залізно-сталевий” магнат шотландського походження. Завданням цієї корпорації було підтримка і поширення знання і взаємного розуміння в Злучених Державях та в Бритійських домініях і колоніях. В перші роки свого існування корпорація зробила величезну вкладку в американське життя, побудувавши громадські бібліотеки; також вона багато витратила на досліді інституцій і будівництво каледжів та університетів, розвиток медичної освіти і університетських бібліотек.

Тепер Корпорація багато витрачає на те, щоб добитися поінформованої громадської олінії на міжнародні справи. Через це вона підтримує інституції високої освіти і приватні організації, що працюють в галузі висвітлення міжнародних справ на позапартійній основі.

Рокфелерова Фундація закла у 1913 році Джан Д. Рокфелер, який розбагатів на здобуванні нафти. Головне завдання цієї Фундації — „підтримувати і розвивати добробут людства в усьому світі”. На початку цього століття Фундація витратила мільйони доларів на поширення медичної освіти в Америці і на підтримку студювання різних хвороб, що вражають людство.

Добра новина для терплячих на болі ревматизму, недомогання жолудка, несправність, обструкції, міхури, катар жолудка, каміння, як рівнож шкірні хвороби як екзема, прищі, всякого рода сверблячки, недомогання нирок, біль голови, потовчення тіла, викинені сугави, цукриця, перестуда, кашель, дихавиця, нервовість і інші хвороби, терплячі знайдуть полекшу при живанню наших зіл, які імпортують з Індії і Китаю. Якщо терпите на якийсь недомогання просимо писати до нас по безплатний циркуляр адресуючи: Bradley Herb Tea Co., Box 224, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

E. KARASHKEVYCH
P. O. BOX 196
JERSEY CITY, NEW JERSEY

ХОЛОД — ПРИРОДНИЙ ВОРОГ АЛІАНТСЬКИХ ВОЯКІВ В КОРЕЇ. — Мороз вночі доходить до 25 ступнів нижче зера. Віділа американських воєнків, користаючи з хвилювю передшима на фронті, гріється при ватрі.

Філантропічні фундації в Америці

Багато чоловіків і жінок, що досягли в Америці великого багатства, передали значну частину своїх грошей на добродійні цілі, заклали спеціальні фундації, що носять їх імена. Таких, так би мовити приватних добродійних трестів у цій країні нараховуються до 800, при чому, частина з них поширює свою діяльність не тільки на Злучені Держави, але й на чужі країни. Багато з них засновано на початку цього сторіччя з метою підтримати новітні наукові досліді і більшість їх коштів пішла на підтримку організацій та окремих людей, що працювали в цій галузі.

Заможність фундації дуже різна, найбагатші є: Карнегі Корпорація у Нью Йорку, Рокфелерова та Фордова Фундації. З цих трьох фундацій найстарша є Карнегі Корпорація у Нью Йорку, яка є тільки однією з кількох установ, що заклали Карнегі. Вона була організована в 1911 році і фундація її був Едвін Карнегі, „залізно-сталевий” магнат шотландського походження. Завданням цієї корпорації було підтримка і поширення знання і взаємного розуміння в Злучених Державях та в Бритійських домініях і колоніях. В перші роки свого існування корпорація зробила величезну вкладку в американське життя, побудувавши громадські бібліотеки; також вона багато витратила на досліді інституцій і будівництво каледжів та університетів, розвиток медичної освіти і університетських бібліотек.

Тепер Корпорація багато витрачає на те, щоб добитися поінформованої громадської олінії на міжнародні справи. Через це вона підтримує інституції високої освіти і приватні організації, що працюють в галузі висвітлення міжнародних справ на позапартійній основі.

Рокфелерова Фундація закла у 1913 році Джан Д. Рокфелер, який розбагатів на здобуванні нафти. Головне завдання цієї Фундації — „підтримувати і розвивати добробут людства в усьому світі”. На початку цього століття Фундація витратила мільйони доларів на поширення медичної освіти в Америці і на підтримку студювання різних хвороб, що вражають людство.

ПОДЯКА

На знімці Панство САЛАМАНДРИ, які багачою скитальцями допомогли приїхати зі скитальцями до Америки. Якщо кожний українець, який є довший час в Америці, виконав цей національний обов'язок і спровадив стільки українців зі скитальцями, як п-во Саламандри, то З.У.А.Д.К. був би вже виконав свій плян на 100%.

Почуваюсь до обов'язку скласти щирю подяку п-ву Саламандрам. Бажаю їм многих літ. Хай Всевинний мас їх в своїй опіці.

Рівнож щирю дякую Панству МАЛАНІЧАМ за вистарання мені ашурансу, який підписав п-во Саламандри, та за першу поміч в перших днях на американській землі.

Родина **ВАСИЛЕНКИХ**.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 22. січня 1951 року помер **НОСИФ СТЕЛЬМАХ**, син покійного Григорія Стельмаха, член Бр. сн. Петра й Павла, від. 383 У. Н. Союзу в Бриджпорт, Па.
 Покійний прожив 86 років. Родився у Філадельфії. Полюбив у смутку жену Гелену, сина Григорія, маму Людвіну, 5 снівратів, і снівсестру та нічнани.
 Похорон відбувся 23. січня до укр. катол. церкви св. Петра й Павла, й відітан на цвинтар св. Ангустина. — В. Н. П.
 І. Грозинський, сек.

ПРОФЕСІЙНІ ОГЛОШЕННЯ

Dr. Med. R. GYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Електрокардіографія, Аналіз, Переводити аналіз крові для супружних дозволив.
Офісний години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 попол.

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7687
Острі й довготрасні недуги чоловіків і жінок. Шкірни, X-Ray. Роздуться якди лікуємо без операції. Переводити аналіз крові для супружних дозволив.
Офісний години: Щодня від 10 рано до 6:45 вечорі. В неділі від 11. до 1. попол.

Д-р М. МАНЗЕЛ
лікує гострі й старі недуги мужчин і жінок, шкірни, загальна ослабленія, нирки й міхури, ревматизм, переводити аналіз крові й сечі.
Провірка \$3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-тої Елево і Юніон Сквер.
Години: Щодня 10—1 сподуля і 4—7. У неділі 11 ранку до 1 попол

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА РОБІТНЯ В НЬО ЙОРКУ
Roman KUSSOFF
 41 W. 57th Street (5th Floor), NEW YORK CITY
 (Близько Шостої Евею)
 Коли задумете справити нове футро, перемоделювати, направити, так порадьтеся в цій справі з досвідченим скірником Романом Кузовом. Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковпир були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріалів. Ціни приступні.
 Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

ТАРЗАН, ч. 2520. Проти Шаблевого Зуба і Дикого Біка.

Ревучи дико, Великий Бяк підійшов з одного боку, коли... „О, Господи!” — закричав Іннес. „Таж ті сотворіння мандрували по землі перед тисячами років.” Ревучи й викрикуючи дико, великі звірки кинулися водночас.

Американські Філантропічні фундації є не-прибуткові, не-урядові організації, інкорпоровані за стейтовим чи федеральним законом. Вони керуються управами довірених (борд ор трастіз), але їх щоденну роботу провадять директори та інші службовці.

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
 COMPLETELY AIRCONDITIONED
 ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕРТІ
NEW JERSEY
 ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
 ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
 У випадку смутку в родині пам'ятайте як в день так і вночі:
JOHN KOWALCHUK
 129 GRAND STREET
 cor. Warren Street
 JERSEY CITY, 2, N. J.
 Tel. BErgen 4-5131

В. Володимир Пархуч
 український погребник
 Відповідний гідний похорон по умірований ціні.
 Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО
 Кличте в день і вночі:
WOODROW W. PARCHUC
 Funeral Director
 Licensed New York & Connecticut
 439 E. 5th St., New York City
 Tel. ORegon 3-2057
 S. PARCHUC — Notary Public

WOODSIDE MEMORIAL
 ПОГРЕБОВЕ ЗАВЕДЕННЯ
ВОЛОДИМИР ПАЩА,
 погребовий керівник
 Одинокий український погребник в НЬОАРКУ
 Вигідний дохід
 Buses 13 (In-Center), 18
 ЧЕМНА І ГІДНА ОБСЛУГА
 617 BROADWAY
 (At Elwood Theatre)
 NEWARK 4, N. J.
 Humboldt 3-4817

Lytwyn & Lytwyn
 UKRAINIAN
 FUNERAL DIRECTORS
 Обсєаура Шітра і Чесна
 Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
 801 SPRINGFIELD AVENUE
 NEWARK, NEW JERSEY
 Essex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
 УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
 заряджує погребами во \$150
 ціні так низькій як
 ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
JOHN BUNKO
 Licensed Undertaker & Embalmer
 137 E. 5th ST., NEW YORK CITY
 Dignified funerals as low as \$150
 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
 УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
 Занімається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
 129 EAST 7th STREET,
 NEW YORK, N. Y.
 Tel. ORehard 4-2568